

Lantmäteriet

Dis Syds DIS-Träff den 14 mars 2023

Lantmäteriet

Inledning

- Förra gången var det Riksarkivet, idag Lantmäteriet
- Båda stora statliga myndigheter, som..
 - o har lång historia
 - o förvaltar arkiv och arkivhandlingar
 - o finns både centralt och regionalt
 - o har medborgarservice (till stora delar gratis)
 - o är av stort kulturellt värde

Markens betydelse – förr i tiden

- Ägande av mark
 - o definierade Rikedom
 - o gav Makt, Inflytande, Status
 - o medförde Ansvar
 - inom Gård, By, Socken, Häradet och Riket
 - o Mycket tvister i Domstolar
 - Medförde hantering av Fastebrev, Lagfarter
- Underlag för beskattningen (mantal)
 - o Jordeböcker

Länkar

- Hemsida: www.lantmateriet.se
- Min Karta: minkarta.lantmateriet.se
- Ortnamn: ortnamn.lantmateriet.se
- Historiska kartor: historiskakartor.lantmateriet.se
- Beställningsformulär: bestall.riksarkivet.se/sv/bestall-uppgifter
- Bildvisning:
 - o www.lantmateriet.se/sv/kartor/vara-karttjanster/Historiska-kartor/aktvisning

Dokumentation/Ingångar från DIS

- www.dis.se/lantmateriets-kartor
- www.dis.se/historiska-kartor
- Disgens kartfunktion
 - o Visa historiska kartor för orten...
- Dispos
 - o Visa kartor för orten

Lantmäteriet – Historia

Lantmäteriets historia

- 1628 – Gustav II Adolfs gav Anders Bure i uppdrag att bygga upp lantmäteriet
 - o Utbilda lantmätare
 - o Upprätta kartor över
 - Gårdar, byar, städer, bruk, hamnar och gruvor
 - Socknar, häradar och landskap
 - o Underställt Kammarkollegiet
- Slutet av 1600-talet
 - o Lantmäterikontor upprättades i alla residensstäder
- Stora arbetsuppgifter
 - o Reduktionen (1600-talets slut)
 - o Indelningsverket
 - o Jordreformerna, Skiften
 - o Geografiska kartor
- 1827 – egen myndighet
- 1900-talet
 - o Många organisationsförändringar
 - o Ny teknik
- 2008 åter EN myndighet

Tidigare institutioner

- Kammarkollegiet (1628-1827)
- Lantmäteristyrelsen (1827-1974)
 - o Fastighetsbildning
- Rikets allmänna Kartverk (1805-1974)
 - o Generalstabskartan (1827-1971)
 - o Häradsekonomiska kartan (1859-1934)
 - o Ekonomiska kartan (1935-1978)
- Centralnämnden för Fastighetsdata (1968-1996)

Lantmäteriet – Idag

Lantmäteriet i dag

- Tillhandahåller Geografisk information
- Fastställer ortnamn
- Ansvarar för de Geodetiska referenssystemen
- Ansvarar för fastighetsindelning
- Inskrivningsmyndighet (sedan 2008)
- Forskningsarkiv – tillgängligt via Internet
- C:a 2.200 medarbetare

Lantmäteriet i dag – de 3 benen

- Fastighetsbildning (från 1628)
 - o Lantmäteriförrättning
 - Avstyckning, klyvning, sammanslagning, fastighetsreglering
- Fastighetsinskrivning (från 2008)
 - o Lagfarter, servitut, pantbrev
- Geodata
 - o Samhällets behov av geografisk information

Lantmäteriet idag - organisation

- 7 inskrivningskontor
 - o Hässleholm, Eksjö, Uddevalla, Norrtälje, Mora, Härnösand och Skellefteå
- 86 fastighetsbildningskontor (Lantmäterikontor)
 - o 47 regionala kontor
 - o 39 städer/kommuner har egna kontor
- 1 Samfällighetsföreningsregister
 - o Kiruna

Lantmäteriet idag – Skåne

- Inskrivningskontor
 - o Hässleholm
- Lantmäterikontor
 - o Malmö, Kristianstad, Ängelholm
- Kommunala lantmäterikontor
 - o Malmö, Lund, Landskrona, Helsingborg, Hässleholm
- Samfällighetsföreningsregister
 - o Kiruna

Lantmäteriet idag – Blekinge

- Inskrivningskontor
 - o Hässleholm
- Lantmäterikontor
 - o Karlskrona och Kristianstad
- Samfällighetsföreningsregister
 - o Kiruna

Lantmäteriet idag – Småland

- Inskrivningskontor
 - o Eksjö
- Lantmäterikontor
 - o Växjö, Kalmar, Jönköping, Västervik
- Kommunala lantmäterikontor
 - o Växjö, Kalmar, Jönköping
- Samfällighetsföreningsregister
 - o Kiruna

Fastighetsbeteckningar

Fastighetsbeteckningar – Exempel 1

- 2/3 mantal No 6 Östad i Näsум socken
- Östad No 6 Litt Bc, Näsум socken
- Östad 6:3, Näsум socken
- Östad 6:30 m.fl, Näsум (L)
- Bromölla Östad 6:46

Fastighetsbeteckningar – Exempel 2

- 1 mantal Åkarp, Burlövs socken
- 1/3 mantal No 6 Åkarp i Burlövs socken
- Åkarp No 6, Litt Ac, Burlöv (M)
- 83/252 mtl, Åkarp 6:32 Litt A, Burlöv (M)
- Åkarp 6:32 m.fl., Burlöv Socken
- Burlöv Åkarp 6:63

Fastighetsbeteckningar – Exempel 3 – Staden

- Hus 195
- Rundelen XIX, Karoli (M)
 - o Kvarter nr 16
- Malmö Rundelen 34 (idag)
- Nya församlingar och stadsdelar
 - o Kvarteret Pontus, Östra Förstaden (M)
 - o Quiding II, Malmö Sankt Pauli (M) (=Fredsgatan 15)
 - o Lekatten II, Malmö Sankt Johannes (M) (= Slöjdgatan 2)

Lantmäteriet – Tjänster

- Fastigheter
 - o Vem äger fastigheten
 - o Min fastighet
 - o Lagfart, inteckningar, fastighetsuppgifter
 - o Beställa utdrag ur fastighetsregister och pantregister
 - o Fastighetsförrättningar
 - o Inskrivningsärenden
 - o Pantbrev
 - o Samfälligheter
- Kartor
 - o Min karta
 - o Kartutskrifter
 - o Ortnamn
- Historiska kartor
- Geodata

Lantmäteriet självservice

- Min sida
 - o Om dagens fastigheter
 - Fastighetsärenden, lagfarter, etc.
 - o Aktuella kartor
- Historiska kartor
 - o Översiktliga kartor
 - o Detaljerade kartor

Lantmäteriet – Historiska kartor

Lantmäterimyndigheternas arkiv

- Både statliga och kommunala kartor
- Skifteskartor
- Förrättningskartor (online fram till 1928)
 - o Fastighetsbildningar
 - o Delningar och sammanslagningar
 - o Avstyckningar
 - o Uppmätningar
 - o Rågångskartor

Lantmäteristyrelsens arkiv

- Geometriska jordeböcker (1630-1650)
- Renritade skifteskartor (1750-1927)
- Läns/landskapskartor (1745-1843)
- Sockenkartor (1845-1859)
- Stadskartor (1630-talet-1974)
- Vägkartor (1731-1742)
- Generalkartor

Rikets Allmänna Kartverks arkiv

- Generalstabskartan (1827-1971)
- Häradsekonomiska kartan (1859-1934)
- Ekonomiska kartan (1935-1978)

Lantmäteriets Akt-nummer

- Akt-nummer
 - o Län, 2 siffror (12 = Malmöhus län)
 - o Socken, 3 bokstäver (BUR = Burlöv)
 - o Nummer
 - Speciell: KRON = kronologiskt register
 - Speciellt: ALFA = alfabetiskt register
- Sökning på akt-nummer
 - o 12-BUR-123
 - o 12-BUR-KRON*
 - o 12-BUR-ALF*

År	Beskrivning	Beteckning
1819	Enskifte	10-kyr-35
1852	Ägoutbyte	10-kyr-108
1893	Generalstabskartan	Karlshamn, 10-1
1901	Ägostyckning	10-kyr-187
1901	Ägostyckning	10-kyr-188
1910	Avsöndring	10-kyr-1870
1911	Avsöndring	10-kyr-1871
1912	Avsöndring	10-kyr-1872

Bildvisning

- DjVu
 - o Komprimerat filformat
 - o Du måste installera en DjVu-läsare
- TIFF
 - o Högupplöst filformat
 - Färg: 254 dpi, 24 bitars färgdjup
 - Text/Svartvitt: 200 dpi
 - o Du kan ladda ner sida som TIFF